

SFÂNTUL
DIMITRIE AL ROSTOVULUI

Lâna înrouată

*Minuni ale Maicii Domnului și
cuvinte de învățătură*

Traducere din limba rusă
Adrian Tănăsescu-Vlas

editura
Σοφία

București

Către cititor

Descrierea minunilor Preacuratei și Preabinecuvântatei Fecioare Maria celor de la icoana ei făcătoare de minuni care se află în mănăstirea Sfântului Ilie iarăși e tipărită, binecinstitorule cititor, cu îndreptarea învățăturilor despre purtări și adăugarea unor scurte omilii duhovnicești.

S-au mai adăugat aici și pilde din *Viețile Sfinților*, spre folosul tău.

Tu, iubitule, citind ori ascultând această cărtică, pentru minuni lui Dumnezeu și Născătoare de Dumnezeu dă mulțumită, la omilii ia aminte, învățăturile despre purtări nu le trece cu vederea, de pilde folosește-te.

Iar pe cel ce s-a ostenit cu ascultarea în lucrarea aceasta iartă-l de a greșit cu ceva ori netocmit a scris, că neștiutor sunt, simplu și neînvățat. Și aceasta am alcătuit nu de la mine însumi, ci din tot locul unde am citit ceva și, ca albina, din multe flori mierea într-un singur fagure o am strâns.

Și, de altfel, cine are vreun lucru pe care să nu îl fi primit? Ci Dumnezeu, Cel Ce a dat oamenilor în pustie miere din piatră și untdelemn din stâncă vârtoasă, Carele a izvorât lui Samson apă din falcă de asin, puternic este și din niște simple omilii să izvorască ție miere, și untdelemn, și mângâieri duhovnicești, și să scoată, ca din falca asinului, apa vie a folosului sufletesc, că oarecând și asina necuvântătoare a înțeleptului pro-
roc a putut da povață.

Așa și tu, cititorule care iei aminte: nu disprețui simplele cuvinte de învățătură despre purtări, scrise nu din vreun gând deșert, ci întru slava lui Dumnezeu, întru lauda Născătoarei de Dumnezeu, și spre dobândirea de suflete omenești.

Roua ocrotirii

*Bucură-te, ceea ce ne-ai izbăvit de slujirea¹ cea vârvară
(Acatistul Bunei Vestiri, icos 5)*

Minunea a doua

În același an 1662 în care a plâns icoana Născătoarei de Dumnezeu, saracini² – cu îngăduința lui Dumnezeu, din pricina păcatelor noastre –, furișându-se, au prădat mulțime de așezări împrejurul Cernihivului. Călugării mănăstirii Sfântului Ilie, neștiind de năvălirea varvarilor, ședeau în locașul lor, și într-una dintre nopți li s-a vestit despre tătari. Atunci, au mers cu toții în biserică și s-au ascuns în peștera cuviosului nostru părinte Antonie.

În miez de noapte au năvălit tătarii asupra mănăstirii și, dând buzna în biserică, unde stă-

¹Termenul din original corespunde mai precis cu românescul „religie”.

²Musulmanii (*n. trad.*).

tea icoana făcătoare de minuni a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, împodobită după obicei cu plăcuțe din argint, cei fără de Dumnezeu au făcut multe pacoste: toate icoanele le-au aruncat la pământ, au luat toate odoarele bisericești...

De icoana Născătoarei de Dumnezeu, care stătea pe scaunul arhieresc, și de plăcuțele din argint de pe ea nu s-au atins însă: de bună seamă, precum oarecând pentru prorocul Elisei, tot așa și aici i-a lovit Domnul Dumnezeu pe păgâni cu orbire, încât, orbi fiind cu ochii sufletului, nici cu cei trupești să nu vadă icoana Maicii lui Dumnezeu, spre care căutând noi, o vedem pe cea cu adevărat de Dumnezeu Născătoare.

Opritu-i-a puterea lui Dumnezeu, ca să nu se atingă cu mâini nevrednice de Chivotul cel gândit.

Și necredincioșii nu doar că de icoană nu s-au atins, ci nici în peșteră, la călugării care se ascundeau acolo, nu au putut intra: măcar că au încercat în mai multe rânduri cu făclii aprinse și cu săbii scoase din teacă, se întorceau de fiecare dată, alungați ca de o putere nevăzută. Puterea Preacuratei Fecioare, care îi ocrotește pe călugări, este cea care le-a oprit saracinilor intrarea în peșteră.

Omilie

Multe sunt bătăile păcătosului, amenință Psalmistul¹. Nu numai în veacul cel de acum, ci și în cel care va să fie va fi supus păcătosul la nenumărate pedepse, fiindcă nu este păcat care să rămână fără pedeapsă. Dintru început, păcatele au fost pedepsite: al lui Adam prin izgonirea din rai, al Evei prin întristări, păcatele uriașilor prin potop, al sodomienilor prin foc, al egiptenilor prin multe morți, păcatul israilitenilor prin truda cea de rob.

Păcătuim și noi, și câte cazne nu atragem asupra noastră: războaie între noi, răni aducătoare de moarte, năvăliri ale celor de alt neam... Și ce vom face, păcătoșii de noi? Să primim bunul sfat al prorocului Isaia: *Ascundeți-vă puțin, până va trece mânia Domnului!*²

Dar unde ne putem ascunde de multele pedepse ce vin asupra noastră? Sub acel acoperământ sub care se ascundea David: *Ascunsu-m-a în cortul Lui în ziua răutăților mele, acoperitu-m-a întru ascunsul cortului Lui*³. Și unde vom dobândi acest bun acoperământ? La Preacurata și Preabinecuvântata Fecioară Maria. Tocmai sub acest acoperământ s-a ascuns David atunci când, fi-

¹ Psalmi 31, 10.

² Isaia 26, 20.

³ Psalmi 26, 5.

ind prigonit de Avesalom, s-a suit în muntele Eleonului¹, care era preînchipuire a Preamilostivei noastre Doamne.

Și dacă umbra Mariei a putut să îl ascundă pe David în ziua necazului, cu atât mai mult ea însăși, dacă vom alerga la ea, ne va ascunde sub acoperământul său. Așa vorbește despre sine, cu gura Sfântului Duh, la Iisus Sirah: *Eu ca negura am acoperit pământul*².

Dar, o, Preascumpă Doamnă, de ce te asemeni unui lucru atât de nimicnic ca negura? Au nu ai soarele, luna și stelele spre a te numi? Pe când negura ce frumusețe are, de nu te îngreșezi a-i purta numele?

Atunci când negura se înmulțește deasupra pământului și îl acoperă, toate fiarele scapă de vânători: nimeni nu poate să le prindă. Au nu aici stă ascunsă taina, de ce s-a numit Fecioara „negură”? De vânători ne ascunde, fiindcă noi, păcătoșii, din pricina neomeniei noastre, suntem ca niște dobitoace, ca niște fiare, după cugetarea lui Gură de Aur: „Pântecelui îi facem placul ca urșii; trupul ni-l îngroșăm ca asinii; ranchiunoși suntem precum cămilele; răpim ca lupii; ne mâniem ca șerpii; împungem ca scorpiile; viclenim ca vulpile; otrava răutății o purtăm în noi ca vi-

¹ II Împărați 15, 30.

² Sirah 24, 3.

perele". Pe fiarele de acest fel le ajung tot felul de vânători, se abate asupra lor dreapta mânie dumnezeiască, făcând răzbunare pentru toate răutățile noastre: *Dumnezeul răzbunărilor, Domnul, Dumnezeul răzbunărilor S-a ivit*¹.

Ne ajung și fărădelegile noastre, drept care pe deplin putem să ne jeluim: *Apucatu-m-au fărădelegile mele, și n-am putut vedea*².

Ne ajunge vrăjmașul cel nevăzut: *Urs pândind îmi este acesta mie, ca leul într-ascuns*³.

Ne ajunge și vrăjmașul cel văzut. Zis-a vrăjmașul: *Gonind voi prinde, ucide-voi cu sabia mea, stăpâni-va mâna mea*⁴.

Să îndrăznim însă! Avem Negura cea gândită, care ne acoperă: pe Preasfânta Fecioară Maria. În ea nădăjduim, sub acoperământul ei nici păr din capul nostru nu va pieri⁵.

O, Preasfântă Fecioară, în tine nădăjduim și cu tine ne lăudăm; să nu fim rușinați noi, robii tăi!

Învățătură despre purtări

Moisi, prorocul lui Dumnezeu, amenințând norodul cu pedepse înfricoșătoare de nu va păzi acesta legea lui Dumnezeu, printre multele bă-

¹ *Psalmi* 93, 1.

² *Psalmi* 39, 13.

³ *Plângerea Ieremie* 3, 10.

⁴ *Ieșirea* 15, 9.

⁵ V. *Luca* 21, 18.

tăi drept mai mare pune năvălirea celor de alt neam: *Iar de nu vei asculta glasul Domnului Dumnezeuului tău să păzești și să faci toate poruncile Lui, va aduce Domnul asupra ta neam de departe, de la marginea pământului, ca o pornire de vultur, neam căruia nu-i vei pricepe glasul, neam fără rușine la obraz, care nu va cinsti fața bătrânului și pe tânăr nu îl va milui¹.*

În chip izbitor se împlinește această prorocie asupra noastră atunci când prin pedeapsa multelor năvăliri ale celor de alt neam ne căznește pentru păcatele noastre Domnul în fiecare clipă în care am văzut rele². Pentru că nu păzim făgăduința lui Dumnezeu și în Legea Lui nu vrem să mergem³ trimite Domnul asupra noastră neam de departe, ca o pornire de vultur: *sprinteni s-au făcut ceia ce ne goneau pe noi, mai mult decât vulturii cerului; în pustiu ne-au pândit pe noi⁴...*

Pentru că nu robim înțelegerea noastră spre ascultarea lui Hristos ne dă Domnul în robie, precum zice David: *Dat-a vârtutea lor și frumusețea lor în mâinile vrăjmașilor⁵. Datu-i-a pe ei în mâinile vrăjmașilor, și au pus stăpânire pe ei ceia ce îi urau pe ei, și îi necăjeau pe ei vrăjmașii lor...*

¹ Deuteronomul 28, 15, 49-50.

² Psalmi 89, 15.

³ V. Psalmi 77, 10.

⁴ Plângerea Ieremieii 4, 19.

⁵ Psalmi 77, 61.

Pentru că nu lui Dumnezeu, lucrând virtuțile, ci nouă înșine, făcând placul trupului, slujim și păcatului suntem robi, El ne dă spre slujbă și grea robie vrăjmașilor noștri, slujbă și robie despre care a prezis Moisi: *Pentru că n-ai slujit Domnului Dumnezeului tău cu bucurie și cu inimă bună pentru mulțimea a toate, vei sluji vrăjmașilor tăi, pe carii îi va trimite Domnul Dumnezeu asupra ta, cu foame și cu sete și cu goliciune și cu lipse de toate, și va pune peste tine lanț de fier peste gâtul tău, până te vei surpa de tot*¹.

Să ne întoarcem, dar, spre pocăință, să dobândim întreagă-înțelegere; pedepsiți fiind, să mergem pe urmele celor care *când El îi omora, atunci Îl căutau pe El și se întorceau și mânecau către Dumnezeu, și își aminteau că Dumnezeu este ajutătorul lor și Dumnezeu Cel Preaînalt – izbăvitorul lor*².

Dacă ne vom întoarce către Dumnezeu, și Dumnezeu Se va întoarce către noi, și ne va apăra de robia varvarilor, și ne va izbăvi de dreapta Sa pedeapsă, și ne va milui. Iar dacă nu ne vom întoarce... Să luăm aminte, nu cumva să ne ajungă ceea ce se spune la prorocul Isaia: *Iar de nu veți vrea, nici Mă veți asculta, sabia vă va mânca, pentru că gura Domnului a grăit acestea*³.

¹ Deuteronomul 28, 47-48.

² Psalmi 77, 34-35.

³ Isaia 1, 20.

Adaos

*În ceas rău a murit fericit bărbat;
Dimpună cu lemnul uscat, și cel verde a ars.*

La cincisprezece stadii de lavra Sfântului Sava era o altă lavră, numită Hoziva. Pe lângă aceasta trăia un sihastru numit Ioan, dimpună cu ucenicul său – iar ucenicul, văzând zi de zi în Ierusalim tulburare și necaz din partea perșilor, care amenințau cu pustiirea, s-a rugat de părintele său, zicând: „Cred, părinte, că ceea ce vrea Dumnezeu să facă nu va ascunde de tine. Spune-mi și mie, rogu-te: se va face pustiire cetății acesteia?”.

Bătrânul însă îi răspundea: „Nu mă sili, fiule, cine sunt eu? Și de unde pot ști aceasta eu? Om păcătos sunt”.

Dar ucenicul nu se lăsa, rugându-l să îi spună ce va să fie, că îl știa străvăzător. Atunci, bătrânul i-a zis cu lacrimi: „O să-ți spun, fiule, ce mi-a descoperit Dumnezeu acum cinci zile. Rugându-mă, m-am văzut răpit în sfântul loc al căpățâniei, și norodul dimpună cu clerul striga: «Doamne, miluiește!» Și căutând eu, văzutu-L-am pe Domnul nostru pironit de Cruce și pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu rugându-se pentru oameni. El însă întorcea fața Sa de la norod, zicând: «Nu îi voi asculta, fiindcă au spurcat Biserica Mea.» Pe urmă, norodul a tre-

cut în biserica Sfântului Constantin, și acolo au adaos a striga: «Doamne, miluiește!» Am urmat și eu în biserică, dimpreună cu clerul și cu norodul; iar când am mers să mă închin acolo unde a fost găsit lemnul Cinstitei Cruci, am văzut un șuvoi împuțit, care curgea din biserică. Stăteau acolo doi bătrâni cu chip luminat, și am grăit către ei: «Nu vă temeți de Dumnezeu, că nu faceți nimic cu acest șuvoi? Nu ne putem ruga de atâta putoare. De unde vine acest rău miros?» Și bătrânii aceia mi-au zis: «De la fărădelegile oamenilor cetății acesteia.» Atunci am grăit către ei: «Au nu puteți curăți aceasta, ca să ne rugăm Domnului?» Ei însă mi-au răspuns: «Crede, avvo, că doar prin foc se va curăți ceea ce vezi»”.

Povestind aceasta, bătrânul a lăcrimat și i-a grăit ucenicului: „Zic ție, fiule: poruncă a venit de la Dumnezeu tăiat să fie capul meu. Mult m-am rugat să nu îngăduie aceasta, dar Domnul m-a vestit că ceea ce a zis se va împlini”.

Și cum vorbeau și se necăjeau așa sihaștrii, deodată au căzut asupra lor varvarii. Ucenicul a fugit, iar bătrânului i-au tăiat capul și s-au dus.

Întorcându-se, ucenicul l-a găsit pe părintele său tăiat; a căzut asupra trupului său, a plâns cu amar, după care l-a pus în gropnițele părinților. Astfel, dimpreună cu neghinele a fost smuls și grâul.